

**Moskva ja kogu Venemaa patriarhi KIRILLI
jõululäkitus ülemhingekarjastele, hingekarjastele, diakonitele,
mungaelupidajatele ja kõigile Vene Õigeusu Kiriku ustavatele lastele**

**Issandas armastatud ülemhingekarjased, auväärt preestrid ja diakonid,
Jumalat armastavad mungad ja nunnad,
kallid vennad ja õed!**

Jumala ärarääkimatu armastus on meid täna kokku kogunud, et me *rahu sideme kaudu Vaimu antud ühtsuses* (Ef. 4, 3) tähistaksime üht kõige pidulikumat ja samas kõige saladuslikumat Kiriku püha: meie Issanda Jeesuse Kristuse sündimist. Ülistades Päästja tulemist siia maailma, tervitan südamest Teid kõiki, mu kallid, selle rõõmsa sündmuse puhul, mis on avanud uue ajastu Jumala ja inimese vahelistes suhetes.

Iga kord, kui vaatame mõttes kaks tuhat aastat tagasi toimunud, püüame taibata Jumala lihakssaamise saladust ja ei lakka imestamast meie Looja headuse ja halastuse üle. Paljude sajandite vältel vaevles inimkond Issanda poolt lubatud *Lepitaja* (1 Mo. 49, 10. LXX) ootuses: *õiglase ja aitaja kuninga* (Sa. 9, 9) ootuses, *kelle nime peale hakkavad lootma rahvad* (Jes. 42, 2. LXX). Ja siis, kui lõpuks aeg täis sai, *sündis meile Laps* (Jes. 9, 5), *et ükski, kes Temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu* (Jh. 3, 16). Jumala armastus, *mis on üle igasuguse mõistmise* (Ef. 3, 19), ei ole läkitanud maailma mitte *eestkostjat ja mitte inglit*, mitte tugevat ja vägevat valitsejat, nagu inimesed arvasid, vaid Jumal ise sai inimeseks, et vabastada inimest patu ja kurjuse võimusest.

On imestamist väärt, et see ajaloo suurim sündmus, millest olid ette kuulutanud Vana Seaduse prohvetid, ja mida olid ette aimanud isegi vanaaja väljapaistvad mõtlejad, toimus nii tagasihoidlikult ning väliselt märkamatu. Petlemm magas. Jeruusalemm magas. Kogu Juudamaa magas. Issand Kõigeülespidaja, kuningate Kuningas ja kogu ilmamaa Valitseja, ilmus maailmale mitte vägeva *pasuna hääle* (Ps. 150, 3) ja üleüldise juubeldamise saatel, vaid alandlikult ja tasaselt, lihtsa koopa öises vaikuses, saadetuna inglite laulust ja väheste karjaste pilkudest, kes olid tulnud *vaatama, mis oli sündinud* (Lk. 2, 15).

Oma maise teekonna päris alguses tahab Issand sõna otseses mõttes "*näidata viimases alanduses vooruse eeskujuna*", - mõtiskleb püha Johannes Kuldsuu. Nõnda suursuguselt käitub vaid täiuslik armastus, mis *ei otsi omakasu* (1 Kor. 13, 4-5), mis ei pane ennast väljanäitusele ega nõua austust ja kuulsust, vaid mis on ligimese kasu nimel valmis kannatama kõike viletsust ja häda. "*Just seepärast*, - jätkab Kuldsuu, - *võtab Issand enesele minu ihu, et mina mahutaksin Tema Sõna, ning olles võtnud enesele minu ihu, annab mulle oma Vaimu, selleks, et andes ja võttes, edastada mulle elu varandust*" (Jutlus Kristuse Sündimise pühal). Selles avaldubki meile Jumala ülevoolav armastus, et me oleme saanud tõelise *elu varanduse* - Issanda enda, *Kellest ja Kelle läbi ja Kellesse on kõik* (Ro. 11, 36).

Armastus on Jumalike tegude tõeline põhjus ja liikumapanev jõud. Tema on

toonud maailma olematusest olemisse ja on loonud inimese, ehtides teda heldete andidega. Armastuse pärast tuli Ta teda päästma, kui too oli oma Looja osadusest äralangenud. Looja plaani kohaselt on inimelu kogu mõte selles, et ka meie *armastaksime üksteist* (Jh. 14, 34). Aga kuidas jõuda selleni maailmas, kus on nii palju kurjust ja vihkamist? Selleks on kõigepealt vaja avada ja anda oma süda Jumalale. Üksnes Tema saab muuta ja avardada meie südant, et see praegu veel nõder ja piiratud süda, muutuks võimeliseks mahutama endas nii lähedasi kui kaugeid inimesi, nii heategijaid kui solvajaid - kõiki neid, keda oleme kutsunud armastama Kristuse käsusõna kohaselt, püüdes järgida meie *Taevast Isa, kes on täiuslik* (Mt. 5, 48).

Kummardudes palves äsjasündinud Jumallapsukese ette, mõelgem aga, millise kingituse toome meie Ilmamaa Valitsejale? Kas saab üldse miski olla võrreldav Igavese Looja suurusega? Jah, on olemas selline väärtuslik kingitus, mida Issand üle kõige igatseb: meie alandlik, armastav ja halastav süda. Hakakem ka meie ülistama lihaksaanud Kristust mitte üksnes ilusate laulude ja üksteise õnnitlemisega, vaid eelkõige heade tegudega. Jagagem helget jõulurõõmu vaestega, soojendagem oma hoolitsusega ligimesi, külastagem haigeid ja neid, kes on murekoorma all. Lohutagem ja toetagem neid, kes on masendunud, palvetagem kõigi nende eest, *kes on heitunud ja mures*.

Armastuse suur päästev vägi parandab ükskõiksuse ja kurjuse, tervendab vihkamisest ja solvumisest. Armastus pehmenab kalestunute hoiakuid ning teeb korda paljud ühiskonna vildakused. Kui hakkame tegutsema nõnda, siis täidame tõepoolest oma kristlikku kutsumust, sest selles *armastuse väljavalamises, hakkame sarnanema Jumalale* (püha Iisak Süürlase 48. askeetlik jutlus).

Jumala lihakssaamise saladus on Jumala reaalse maailmas ligioleku saladus. Apostel ja evangelist Johannes tunnistab tulevase ajastu elu ette aimates Issanda täielikust ligiolekust inimestega: *Tema asub nende juurde elama ning nemad saavad Tema rahvaiks ning Jumal ise on nende juures nende Jumalaks* (Ilm. 21, 3). Ometigi, hakkab see Jumala ligioleku ärarääkimatu saladus teostuma juba siin, maa peal, sest Päästja sündimisega *on aeg täis saanud ja Jumala riik on lähedale tulnud* (Mk. 1, 15). Me siseneme nähtavalt sellesse reaalsusesse, moodustades ühe püha Kristuse Kiriku, mille kaudu me kõik, mu kallid, oleme selle kõrgema armastuse Kuningriigi saadikud ja esindajad. See imeline ja sügav tunnetus - "*Jumal on meiega*" - ongi Kiriku saladusliku elu olemus.

Pidagem meeles, et kui Kõigeülespidaja ise - *Alfa ja Oomega, algus ja ots, esimene ja viimne* (Ilm. 22, 13) - on võtnud inimkonna ajaloo Oma embusesse ja on töötanud *olla iga päev meie juures ajastu lõpuni* (Mt. 28, 20), siis ei peaks me kartma tänase aja ärevaid asjaolusid. Vastates Päästja ülisuurele armastusele, õppigem end täiesti usaldama Issanda hoolde ning lootma Tema hea Ettehoolduse peale, selleks, et kuni Kristuse Teise aulise tulemiseni tunnistada julguse ja rõõmuga *kuni maailma otsteni* (Js. 8, 9. LXX), et

Jumal on meiega!

MOSKVA JA KOGU VENEMAA PATRIARH

Kristuse Sündimine
2023/2024. a.
Moskvas